خرید آنلاین در gajmarket.com

قلمرو زبانی

صفحهٔ ۱۴ کتاب درسی

۱ معنای واژه‌های مشخّص‌شده را بنویسید.

معیار دوستانِ دغل روز حاجت است — قرضی به رسم تجربه از دوستان طلب — صائب

مکّار، ناسالم، فرومایه

صورتِ بی صورتِ بی‌حدّ غیب — ز آینهٔ دل تافت بر موسی ز جیب — مولوی

گریبان، یقه

فخری که از وسیلت دون‌همّتی رسد — گر نام و ننگ داری، از آن فخر، عار دار — اوحدی

کوتاه همّت، پست

۲ برای کاربرد هریک از موارد زیر، نمونه‌ای در متن درس بیابید.

- **پیوندهای هم‌پایه‌ساز:** شد و تکیه برآفریننده کرد

چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش

- **پیوندهای وابسته‌ساز:** در این بود درویش شوریده رنگ / که شیری برآمد شغالی به چنگ

دگر روز باز اتفاق اوفتاد / که روزی‌رسان قوت روزش بداد

۳ معانی فعل «شد» را در سرودهٔ زیر بررسی کنید.

گریهٔ شام و سَحَر، شُکر که ضایع نگشت — قطرهٔ باران ما گوهر یکدانه شد — گشت (اسنادی)

منزل حافظ، کنون بارگه پادشاست — دل بر دلدار رفت، جان برِ جانانه شد — رفت (غیراسنادی)

حافظ

۴ معنای برخی واژه‌ها تنها در جمله یا زنجیرهٔ سخن قابل درک است.

- **اکنون برای دریافت معانی واژه‌های «دست» و «تند» با استفاده از دو روش صفحهٔ ۱۴ کتاب درسی، نمونه‌های مناسب بنویسید.**

الف) قرار گرفتن واژه در جمله

دست:

دست پدرم را بوسیدم. / یک دست استکان خریدم.

تند:

غذا تند بود. / شیب این تپّه، تند است.

ب) توجه به رابطه‌های معنایی (ترادف، تضاد، تضمّن و تناسب)

دست:

دست و پا ← تضاد / دست و صورت ← تناسب / دست و بدن ← تضمّن

تند:

تند و سریع ← ترادف / تند و آهسته ← تضاد / تند و شور ← تناسب / تند و مزه ← تضمّن

قلمرو ادبی

صفحهٔ ۱۵ کتاب درسی

۱ از متن درس، دو کنایه بیابید و مفهوم آنها را بنویسید.

زنخدان به جیب فرو بردن: کنایه از انتظار کشیدن و در فکر فرورفتن

دست‌گیری: کنایه از کمک کردن

@ciphooks